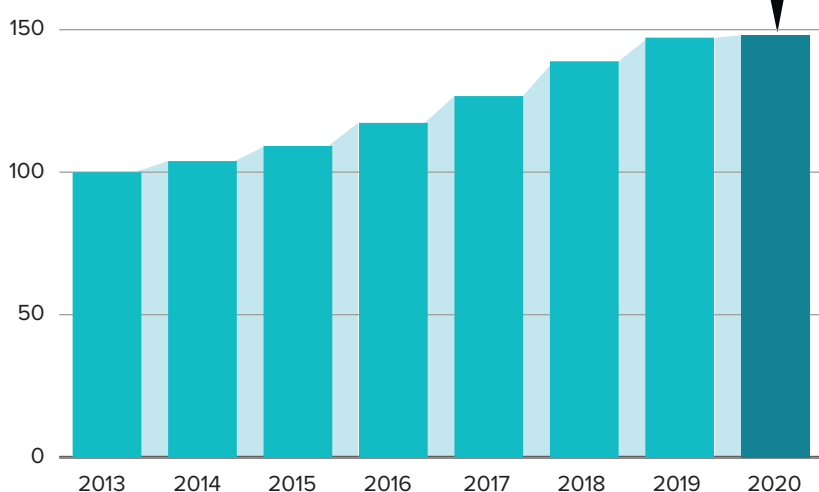

Midden- en kleinbedrijf worstelt zich glansrijk door coronajaar

Mkb hield in 2020 omzet stabiel en liet winst stijgen, zo blijkt uit analyse SRA

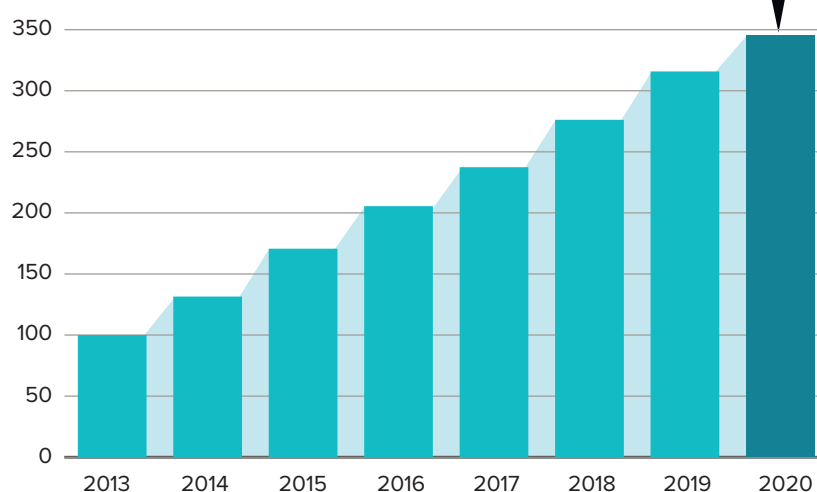
Index 2013=100

Omzetontwikkeling mkb

Omzet stijgt met 0,6%

Winstontwikkeling mkb*

Winst stijgt met 9,3%

© FD | CM | Bron: SRA, FD Research *winst voor belastingen

Frits Conijn, Gaby de Groot en Pim Kakebeke
Amsterdam

De winsten stegen, de omzet bleef stabiel, en de financiële gezondheid verbeterde. Het Nederlandse midden- en kleinbedrijf worstelde zich glansrijk door coronajaar 2020. Ondernemers hielden de hand op de knip, bespaarden fors, benutten de overheidssteun en wisten in te spelen op de veranderde omstandigheden. Tussen de diverse sectoren waren er grote verschillen, maar de gunstige ontwikkelingen in de industrie en de zakelijke dienstverlening compenseerden ruimschoots de winstdaling in onder meer de horeca.

Veel ondernemers vreesden afgelopen jaar voor het voortbestaan van hun bedrijf. Toch viel de schade mee voor het mkb, de banenmotor van de economie. Een golf aan faillissementen bleef uit, en veel ondernemers konden hun werknemers, mede dankzij loonsteun van de overheid, in dienst houden.

Accountantsorganisatie SRA analyseerde de jaarverslagen over het coronajaar 2020 van 6600 overwegend kleinere mkb-bedrijven.

Gemiddeld groeide de winst voor belasting per bedrijf met 9,3%. 'Deze resultaten stemmen hoopvol', zegt Harry Marissen, bestuurslid bij SRA. 'Mkb-bedrijven boekten in 2020 gemiddeld meer winst dan een jaar eerder en hebben dus potentie om te herstellen en zelfs te groeien.'

Ondanks de uitdagingen van de coronacrisis wisten veel ondernemers betere buffers op te bouwen. De solvabiliteit — de verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen, die aangeeft hoe financieel gezond een bedrijf is — steeg gemiddeld met een paar procentpunten tot bijna 50% eind 2020. Twee derde van de onderzochte mkb-bedrijven eindigde zelfs met een grotere buffer dan een jaar eerder.

Dat was vooral te danken aan de hogere winsten, waar ook de overheidssteun een bijdrage aan leverde, vooral in de vorm van de loonregeling NOW. Gisteren meldde het Centraal Planbureau dat het Nederlandse mkb met zijn solvabiliteit in verhouding tot andere Europese landen er goed voor staat.

→ **Vervolg op pagina 3**

De crisis zette bedrijven aan tot ingrijpen. Veel mkb'ers kortten op hun investeringen, keerden geen winst uit en bespaarden fors op de kosten. Zo namen de totale personeelskosten in 2020 licht af, na in eerdere jaren juist te zijn opgelopen.

Dit kwam deels door een daling van opleidingskosten, reis- en verblijfkosten en andere onkostenvergoedingen als gevolg van sluitingen en thuiswerken. Ook daalden de schoonmaak- en verwarmingskosten, net als de uitgaven aan advertenties. Hierdoor eindigden de onderzochte bedrijven het jaar gemiddeld met een kwart meer in kas.

Toch vertellen de cijfers niet het hele verhaal, benadrukt Jacco Vonhof, voorzitter van ondernemersorganisatie MKB-Nederland. 'Het macroplaatje laat onverlet dat bij vele duizenden ondernemers in de zwaarst getroffen sectoren het

water tot aan of zelfs al boven de lippen staat, en dat volledig buiten hun schuld', zegt hij. 'Op microniveau zijn de drama's groot.'

Dat blijkt ook uit de cijfers. Er is een grote tweedeling tussen de sectoren. De horeca verloor een vijfde van de omzet, waar die bij de detailhandel met 10% steeg. Ook de winstgroei verschilde sterk per sector. Bedrijven in de automotive, industrie en logistiek zagen de omzet dalen, maar sloten het jaar toch winstgevend af. In de horeca daalde de winst met een derde.

Ook binnen sectoren was er sprake van een tweedeling. Terwijl hotels, cafés en restaurants diep in de rode cijfers belandden, profiteerden bijvoorbeeld de vakantieparken. Door de reisverboden als gevolg van corona vierden consumenten noodgedwongen vakantie in eigen land. Ook horecaondernemers die vóór de coronacrisis al op afhalen en bezorgen waren gericht, zoals snackbar en eetkramen, scoorden over het algemeen beter

dan hun sectorgenoten.

Toch zijn bedrijven niet uit de gevarenszone, waarschuwt Lex van Teeffelen, lector mkb-financiering aan de Hogeschool Utrecht. De echte pijn komt mogelijk later. 'Pas in het eerste kwartaal van 2021 werden de gevolgen van de coronacrisis echt zichtbaar.'

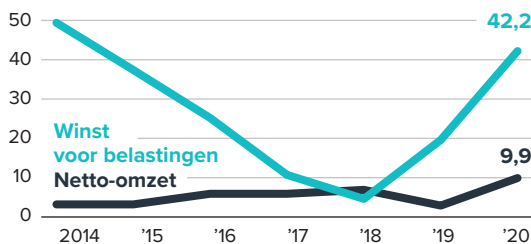
Ook denkt Van Teeffelen dat de grootste slachtoffers niet aan bod komen in het onderzoek. 'De meeste pijn lijden de eenpitters en zzp'ers. Die kunnen geen accountant betalen en zijn dus aangewezen op administratiekantoren.' En die zijn niet aangesloten bij accountantsorganisatie SRA.

Ook Harry Marissen van SRA maakt een kanttekening bij de resultaten van het onderzoek. 'Nu het einde van de crisis in zicht komt, is voorzichtig optimisme op z'n plaats. Maar dan moet er wel een goede regeling komen voor de termijn waarbinnen de ondernemers de uitgestelde belastingen kunnen terugbetalen.'

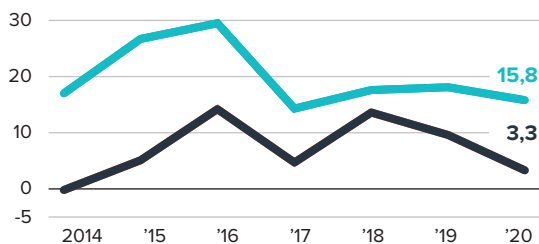
Grote verschillen in coronajaar

Verandering ten opzichte van een jaar eerder in %

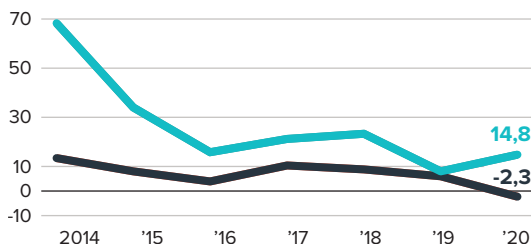
Detailhandel

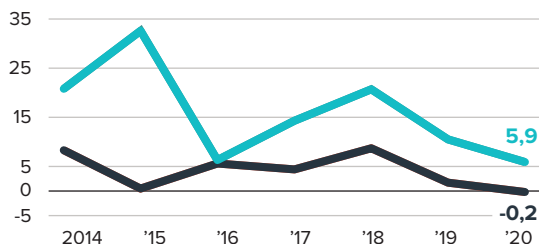
Zakelijke dienstverlening

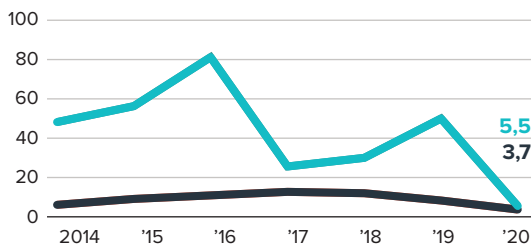
Industrie

Transport

Bouw

Horeca

